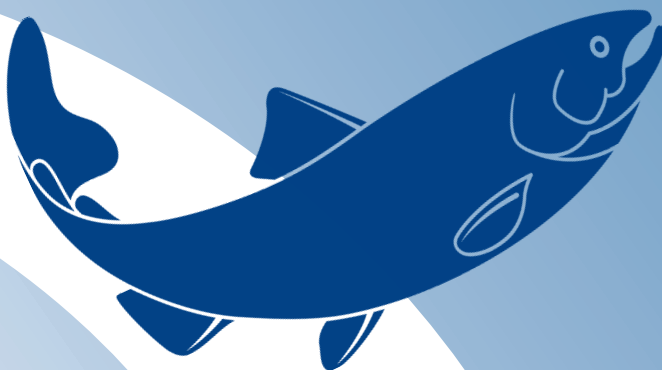


MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING AV ÅTGÄRDSPROGRAM

Bottenhavets vattendistrikt

2009 – 2015



Rapportnr: 2010:3
ISSN: 1403-624X

Titel: Miljökonsekvensbeskrivning Bottenhavets vattendistrikt 2009-2015

*Utgivare: Vattenmyndigheten i Bottenhavets vattendistrikt
vid Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Tryckeri: Tabergs Tryckeri, januari 2010*

Innehållsförteckning

DEL I FÖRUTSÄTTNINGAR

Sammanfattning	7
1. Inledning	8
2. Åtgärdsprogrammet	9
2.1. Syfte och innehåll	9
2.2. Förhållandet till andra planer och program.....	9
3. Miljöförhållanden i vattendistriktet	11
3.1. Vatten som riskerar att inte uppnå god status till 2015.....	13
3.1.1. Ekologiska förhållanden.....	13
3.1.2. Kemiska förhållanden.....	14
3.1.3. Tillgång på grundvatten	18
3.2. Skyddade områden	19
3.2.1. Skyddade områden enligt vattenförvaltningsförordningen	19
3.2.2. Miljöproblem och konflikter i skyddade områden	22

DEL II MILJÖBEDÖMNING

4 Miljökonsekvensbeskrivning	24
4.1. Behovet av miljöbedömning	24
4.2. Bedömning av rimliga alternativ till åtgärdsprogrammet	25
4.3. Avgränsning och omfattning av miljöbedömningen.....	26
4.3.1. Resultat av samrådet för avgränsningen av miljöbedömningen	26
4.3.2. Problem vid sammanställningen av miljökonsekvensbeskrivningen	26
4.4. Resultat av samrådet om förslag till miljökonsekvensbeskrivningen.....	27
4.5. Betydande miljöpåverkan av åtgärdsprogrammet för miljöaspekterna.....	28
4.5.1. Miljöaspekten vatten.....	30
4.5.2. Miljöaspekten mark	34
4.5.3. Miljöaspekterna biologisk mångfald samt djur- och växtliv.....	35
4.5.4. Miljöaspekten landskap	37
4.5.5. Miljöaspekten klimatfaktorer	38
4.5.6. Miljöaspekterna forn- och kulturlämningar samt annat kulturarv	39
4.5.7. Miljöaspekterna befolkning och människors hälsa.....	41
4.5.8. Miljöaspekterna bebyggelse och materiella tillgångar	43
4.6. Konflikter och samverkande effekter mellan miljöaspekter i åtgärdsprogrammet	45
4.7. Åtgärdsprogrammet och de nationella miljö kvalitetsmålen	47
4.8. Förebyggande åtgärder samt övervakning och uppföljning	49
5 Författningar och vägledningsdokument	50

Miljökonsekvensbeskrivning av åtgärdsprogram 2009-2015 för Bottenhavets vattendistrikt

Vattenmyndigheten för Bottenhavets vattendistrikt har beslutat att godkänna miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) för åtgärdsprogrammet 2009-2015. MKB:n är en del av den miljöbedömning som myndigheter och kommuner ska genomföra för planer och program vars genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. I MKB:n ska den positiva och negativa betydande miljöpåverkan som genomförandet av programmet kan antas medföra identifieras, beskrivas och bedömas.

En avgränsning av miljöbedömningen enligt 6 kap 13 § miljöbalken är genomförd. Det genomförda samrådet med beslut finns dokumenterat hos vattenmyndigheten. Miljökonsekvensbeskrivningen har föregåtts av samråd enligt 6 kap 14 § miljöbalken och 2 kap 4 § vattenförvaltningsförordningen. De synpunkter som har framkommit under samrådet om förslaget till miljökonsekvensbeskrivning har sammanställts och redovisas i en särskild sammanställning, diarienummer 537-1725-09.

Miljö kvalitetsnormer för vattenförekomsterna i vattendistriktet, ett åtgärdsprogram för att uppnå dessa miljö kvalitetsnormer samt en förvaltningsplan för vattendistriktet har fastställts samtidigt som detta beslut. Detta framgår av besluten med diarienummer 537-13980-09, 537-13981-09 respektive 537-13982-09. Åtgärdsprogrammet, förvaltningsplanen och miljö kvalitetsnormerna ska förnyas minst var sjätte år och kommer att användas av myndigheter och kommuner i arbetet med vattenfrågor. Dokumenten finner du på www.vattenmyndigheterna.se.

Är du intresserad av ett speciellt vatten kan du använda de internetbaserade verktygen Vattenkartan eller databasen VISS (Vatten Informations System Sverige) för att se vad som gäller för just ditt vatten. I Vattenkartan går det att göra sökningar i kartmiljö och i VISS går det att söka på bland annat vattnens namn.

Sammanfattning

Åtgärdsprogrammet för Bottenhavets vattendistrikt, som Vattenmyndigheten har tagit fram för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna uppnås, har av naturliga skäl en tydligt positiv påverkan ur miljöaspekten vatten. Åtgärderna väntas medföra en minskning av övergödningen, restaurering av fysiskt förändrade vatten men även bättre förutsättningar att hindra spridning av miljögifter och bättre skydd av grundvatten. Dessa åtgärder verkar också positivt ur miljöaspekterna mark, biologisk mångfald, djurliv och växtliv. Även befolkning och människors hälsa gynnas bland annat genom tillgång till bättre livsmedels- och badvatten och andra ekosystemtjänster. Genom restaurering av fysiskt förändrade vatten och eventuell anläggning av våtmarker påverkas även landskapet positivt.

De tydligaste målkonflikterna antas uppstå när fysiska förändringar som påverkar vattenekologin negativt behöver åtgärdas. Utrivning av vandringshinder i form av till exempel dammar kan medföra att mindre mängd kväve och fosfor avskiljs från vattnet än tidigare. Dessutom kan miljögifter och andra föroreningar frigöras från de sediment som lagrats uppströms en dammkropp om inte sedimenten avlägsnas innan dammen helt eller delvis rivs och vattnets strömningshastighet ökar. Det finns även en konflikt mellan att öppna upp vandringsvägar i vattenmiljöer och bevarande av kulturmiljöer. Miljöaspekterna forn- och kulturlämningar bedöms kunna bli påverkade negativt både direkt och permanent av åtgärder som undanröjer vandringshinder samt av andra restaureringsåtgärder i sjöar och vattendrag. Vattenmyndighetens bedömning är dock att den här typen av konflikt går att hantera genom bra planeringsunderlag och genom att anpassa den konkreta åtgärden utifrån de specifika förhållanden som råder på den aktuella platsen eller i avrinningsområdet.

DEL I - FÖRUTSÄTTNINGAR

1. Inledning

Syftet med att genomföra en miljöbedömning av planer och program är att integrera miljöaspekter i samhällsplaneringen så att en hållbar utveckling främjas. Miljöbedömningen ska identifiera, beskriva och bedöma den betydande påverkan på miljön som ett genomförande av programmet troligtvis kan medföra. Den ska även beskriva hur den sannolika utvecklingen för miljön skulle se ut om programmet inte genomförs. Miljöbedömningen är ett viktigt underlag för uppföljning och övervakning av programmets faktiska miljöpåverkan när det genomförs.

Bestämmelserna om miljöbedömning av planer och program finns i 6 kap. 11-18 §§ miljöbalken och i 4-8 §§ MKB-förordningen.

Vattenförvaltningens åtgärdsprogram syftar i första hand till att uppnå god status eller potential i alla yt- och grundvattenförekomster i enlighet med kraven i ramdirektivet för vatten och vattenförvaltningsförordningen.

Arbetet med miljöbedömningen har pågått parallellt med arbetet med åtgärdsprogrammet under 2008 och 2009. Under senhösten 2008 inhämtades synpunkter från främst myndigheter och organisationer genom avgränsningssamrådet.

Ett förslag till miljökonsekvensbeskrivning (MKB) publicerades och skickades tillsammans med åtgärdsprogrammet ut för allmänt samråd under perioden 1 mars till och med 1 september 2009. Synpunkter från samrådet har beaktats i denna reviderade MKB.

En beskrivning av hur miljöaspekter integrerats samt hur arbetet med MKB:n och samrådssynpunkter beaktats i programmet ska redovisas i en särskild sammanställning (6 kap. 16 § miljöbalken). Den särskilda sammanställningen ska offentliggöras och tillgängliggöras samtidigt som programmet.